

Vivekanand College, Kolhapur (Empowered Autonomous)
Choice Based Credit System Syllabus - Marathi
July, 2023 onwards

Class : B. A. III

Discipline Specific Elective (DSE) : MARATHI

विद्याशाखीय विशेष निवड (DSE) सत्र - पाचवे
मराठी अभ्यासपत्रिका क्र. ७
काव्यशास्त्र

- CO 1 - पौर्वात्य व पाश्चात्य काव्यशास्त्राची ओळख करून देणे.
CO 2 - काव्याची लक्षणे, प्रयोजने आणि कारणे समजावून देणे.
CO 3 - साहित्याची निर्मितीप्रक्रिया आणि स्वरूप यांची ओळख करून देणे.
CO 4 - भाषेतील अलंकारांची ओळख करून देणे.

विभाग/ Module	Topic	Teaching Hours	Credit
विभाग 1 Module I	काव्यलक्षण • काव्यशास्त्रातील गृहितके • पौर्वात्य काव्यलक्षणे • पाश्चात्य काव्यलक्षणे	१५	१
विभाग 2 Module II	काव्यप्रयोजन • पौर्वात्यांची काव्यप्रयोजने • आधुनिक विचारवंतांची काव्यप्रयोजने • पाश्चात्यांची काव्यप्रयोजने	१५	१
विभाग 3 Module III	काव्यकारण • काव्यकारण म्हणजे काय? • काव्यनिर्मितीची जनक कारणे • काव्यनिर्मितीची गौण कारणे	१५	१
विभाग 4 Module IV	अलंकार • दृष्टांत • यमक • उपमा • अतिशयोक्ती • रूपक	१५	१

Pattern of Question Paper

प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप

Total Marks ३५

		गुण
Q.1	अ) योग्य पर्याय निवडा	०५
Q.2	विभाग १ वरील दीर्घोत्तरी प्रश्न (दोन पैकी एक)	०८
Q.3	विभाग २ वरील दीर्घोत्तरी प्रश्न (दोन पैकी एक)	०८
Q.4	विभाग ३ वरील दीर्घोत्तरी प्रश्न (दोन पैकी एक)	०८
Q.5	विभाग ४ वरील लघुत्तरी प्रश्न (दोन पैकी एक)	०६

(१ ते ३ विभागावर वस्तुनिष्ठ प्रश्न विचारले जातील)

*** अंतर्गत मूल्यमापनाचे स्वरूप**

गुण – १५

1) गृहपाठ (Home Assignment)

०८

2) तोंडी परीक्षा (Oral)

०७

संदर्भ ग्रंथसूची

१. अभिनव काव्यप्रकाश – रा. श्री. जोग
२. काव्यशास्त्रप्रदीप – स. रा. गाडगीळ
३. भारतीय साहित्यशास्त्र – ग. त्र्यं. देशपांडे
४. सुलभ काव्यशास्त्र – पं. महादेवशास्त्री जोशी
५. काव्यशास्त्र परिचय – शिवशंकर उपासे
६. सुगम मराठी व्याकरण – मो. रा. वाळिंबे

Vivekanand College, Kolhapur (Empowered Autonomous)

Choice Based Credit System Syllabus – Marathi

July, 2023 Onwards

Class : B. A. III

Discipline Specific Elective (DSE) : MARATHI

विद्याशाखीय विशेष निवड (DSE) सत्र - पाचवे

मराठी अभ्यासपत्रिका क्र. ८ - भाषाविज्ञान आणि मराठी भाषा

CO 1- मराठी भाषेचा उगमकाळ, प्राचीनत्व याची माहिती करून देणे.

CO 2 - मराठीची पूर्वपीठिका समजावून देणे.

CO 3 - भाषेचे स्वरूप, कार्य, महत्त्व विशद करणे.

CO 4 - मराठी भाषेचे व्याकरण व वर्णविचार समजावून देणे.

विभाग/ Module	प्रकरण/Topic	Teaching Hours	श्रेयांक/ Credit
विभाग 1 Module I	१. मराठीचा उगमकाळ - महाराष्ट्र व मराठी भाषा उगमाबाबत प्राचीन ग्रंथांतर्गत पुरावे - शिलालेख व ताम्रपट - वैद्य-गुणे वाद	१५	१
विभाग 2 Module II	२. मराठीची पूर्वपीठिका - मराठीची जनक भाषा - वेदपूर्व भाषा व जनक भाषेविषयीची मते - मराठीची पूर्वपीठिका - संस्कृत, प्राकृत, अपभ्रंश, मराठी - अंतर्वर्तुळ - बहिर्वर्तुळ सिद्धांत	१५	१
विभाग 3 Module III	३. भाषाव्यवहाराचे स्वरूप - भाषेची व्याख्या, वैशिष्ट्ये व कार्य - हॉकेटने सांगितलेली सात वैशिष्ट्ये - भाषा संदेशन (मानवी आणि मानवेत्तर) - भाषेबद्दलचे दृष्टिकोन आणि समजुती	१५	१
विभाग 4 Module IV	४. भाषेचे व्याकरण- वर्णव्यवस्था - स्वरव्यवस्था, स्वरांची रचना व वर्गीकरण - व्यंजनव्यवस्था, व्यंजनांची रचना व वर्गीकरण	१५	१

Pattern of Question Paper

प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप

Total Marks ३५

		गुण
Q.1	अ) योग्य पर्याय निवडा	०५
Q.2	विभाग १ वरील दीर्घोत्तरी प्रश्न (दोन पैकी एक)	०८
Q.3	विभाग २ वरील दीर्घोत्तरी प्रश्न (दोन पैकी एक)	०८
Q.4	विभाग ३ वरील दीर्घोत्तरी प्रश्न (दोन पैकी एक)	०८
Q.5	विभाग ४ वरील लघुत्तरी प्रश्न (दोन पैकी एक)	०६

(१ ते ३ विभागावर वस्तुनिष्ठ प्रश्न विचारले जातील)

*** अंतर्गत मूल्यमापनाचे स्वरूप**

गुण - १५

1) गृहपाठ (Home Assignment)

०८

2) तोंडी परीक्षा (Oral)

०७

संदर्भ ग्रंथसूची :

अ) मूलभूत वाचन

१. आधुनिक भाषाविज्ञान - डॉ. कल्याण काळे, डॉ. अंजली सोमण
२. भाषाशास्त्र विचार - र. बा. मंचरकर
३. आधुनिक भाषाविज्ञान आणि मराठी भाषा - डॉ. दादा गोरे
४. मराठी भाषा उदगम आणि विकास - कृ. पा. कुलकर्णी.
५. भाषाविज्ञान आणि मराठी भाषा - अनिल गवळी, हिरण्यकेशी पब्लिकेशन, कोल्हापूर
६. सुबोध भाषाशास्त्र - प्र. न. जोशी.
७. भाषाविज्ञान परिचय-(संपा.) डॉ.सुलक्षणा कुलकर्णी, डॉ. वसंत कुबेर
८. भाषा आणि भाषाशास्त्र - श्री. न. गजेद्रगडकर
९. शास्त्रीय मराठी व्याकरण - मो. के. दामले
१०. सुगम मराठी व्याकरण - मो. रा. वाळिंबे
११. मराठी व्याकरण परिचय - राजशेखर हिरेमठ

ब) पूरक वाचन

१. मराठीचा भाषिक अभ्यास - मु. श्री. कानडे
२. मराठी भाषा वाढ आणि बिघाड - श्री. के. क्षीरसागर
३. शुद्धलेखन विवेक - द. न. गोखले

क) संदर्भ ग्रंथ

१. भाषा आणि संकृती - ना. गो. कालेलकर
२. मराठी लेखन कोश - यास्मीन शेख
३. A course in Morden linguistics, oxford Newyark 1958

Vivekanand College, Kolhapur (Empowered Autonomous)

Choice Based Credit System Syllabus – Marathi

July, 2023 Onwards

Class : B. A. III

Discipline Specific Elective (DSE) : MARATHI

विद्याशाखीय विशेष निवड (DSE) सत्र - पाचवे

मराठी अभ्यासपत्रिका क्र. ९

मराठी वाङ्मयाचा इतिहास (प्रारंभ ते संत तुकाराम)

CO 1 - मध्ययुगीन मराठी वाङ्मयीन इतिहासाचा परिचय करून देणे .

CO 2 - मध्ययुगीन कालखंडातील वाङ्मयीन परंपरांचा व ग्रंथकारांची माहिती करून देणे.

CO 3 - मध्ययुगीन कालखंडातील वाङ्मयनिर्मितीच्या प्रेरणांचा व सांस्कृतिक पार्श्वभूमीचा उलगडा करणे.

CO 4 - महाराष्ट्रातील कीर्तन परंपरेची ओळख करून देणे.

विभाग/ Module	प्रकरण/Topic	Teaching Hours	श्रेयांक/ Credit
विभाग 1 Module I	१. मराठी भाषा प्रारंभ, मुकुंदराज ग्रंथसंपदा २. महानुभाव संप्रदाय, स्वरूप व गद्यग्रंथ ३. महानुभवाचे साती ग्रंथ आणि महदंबेचे धवळे	१५	१
विभाग 2 Module II	१. वारकरी संप्रदाय, संत ज्ञानेश्वरांचे ग्रंथकर्तृत्व २. संत नामदेवांची अभंगवाणी ३. संतमेळ्यातील इतर संतकवी- गोरकुंभार, चोखामेळा, सावतामाळी, सेना महाराज, मुक्ताबाई, जनाबाई	१५	१
विभाग 3 Module III	१. समन्वयकार संत एकनाथांचे ग्रंथकर्तृत्व २. संत तुकाराम व तुकाराम शिष्या बहिणाबाई ३. इतर धर्मियांची ग्रंथसंपदा - फादर स्टिफन, फादर क्रुवा शेख महमद, हुसेन अंबरखान	१५	१
विभाग 4 Module IV	१. महाराष्ट्राची कीर्तन परंपरा - वारकरी २. रचनाप्रकार : अभंग	१५	१

Pattern of Question Paper

प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप

Total Marks ३५

		गुण
Q.1	अ) योग्य पर्याय निवडा	०५
Q.2	विभाग १ वरील दीर्घोत्तरी प्रश्न (दोन पैकी एक)	०८
Q.3	विभाग २ वरील दीर्घोत्तरी प्रश्न (दोन पैकी एक)	०८
Q.4	विभाग ३ वरील दीर्घोत्तरी प्रश्न (दोन पैकी एक)	०८
Q.5	विभाग ४ वरील लघुत्तरी प्रश्न (दोन पैकी एक)	०६

(१ ते ३ विभागावर वस्तुनिष्ठ प्रश्न विचारले जातील)

अंतर्गत मूल्यमापनाचे स्वरूप

गुण – १५

१. गृहपाठ (Home Assignment)

०८

२. तोंडी परीक्षा (Oral)

०७

संदर्भ ग्रंथसूची

अ) मूलभूत वाचन

१. प्राचीन मराठी वाङ्मयाचा इतिहास – खंड १ ते ४ – डॉ. अ. ना. देशपांडे
२. प्राचीन मराठी वाङ्मयाचा इतिहास - ल. रा. नसिराबादकर
३. प्राचीन मराठी वाङ्मयाचे स्वरूप – ह. श्री. शेणोलीकर

ब) पूरक वाचन

१. संत एकनाथ दर्शन – संपा. डॉ. हे. वि. इनामदार
२. पाचभक्ती संप्रदाय – र. रा. गोसावी
३. संत वाङ्मयाची सामाजिक फलश्रुती - गं. बा. सरदार
४. महाराष्ट्रीय संतमंडळाचे ऐतिहासिक कार्य – बा. र. सुखठणकर
५. मराठी शाहिरी पोवाडा – डॉ. विश्वनाथ शिंदे
६. मराठी काव्यातील शिवदैवत दर्शन – डॉ. शिवशंकर उपासे
७. एकनाथांची निवडक भारुडे – संपा. वसंत जोशी

संदर्भ ग्रंथ

१. सर्वात्मभावी तुकाराम – डॉ. अनिल गवळी
२. श्री. नामदेव दर्शन – संपा. नि. धो. मिरजकर
३. संत नामदेव – डॉ. हे. वि. इनामदार
४. पाच संतकवी – डॉ. शं. गो. तुळपुळे
५. वारकरी संप्रदाय : उदय व विकास भा. प. भहिरट
६. संत साहित्य संदर्भ कोश – मु. श्री. कानडे
७. मराठी साहित्याचे आदिबंध – उषा देशमुख
८. जनाबाईचे निवडक अभंग – सुहासिनी इलेंकर
९. लोकसाहित्य मीमांसा - डॉ. विश्वनाथ शिंदे

Vivekanand College, Kolhapur (Empowered Autonomous)
Choice Based Credit System Syllabus - Marathi
July, 2023 onwards

Class : B. A. III

Discipline Specific Elective (DSE) : MARATHI

विद्याशाखीय विशेष निवड (DSE) सत्र - पाचवे

मराठी अभ्यासपत्रिका क्र. १०

मराठी भाषा : सर्जन आणि उपयोजन

CO 1 - सर्जनशील लेखन प्रक्रिया समजावून देणे.

CO 2 - कथेचे स्वरूप व निर्मितीप्रक्रिया समजावून देणे.

CO 3 - कवितेची निर्मितीप्रक्रिया, स्वरूप व वैशिष्ट्ये समजावून देणे.

CO 4 - उपयोजित व सर्जनशील लेखनास विद्यार्थ्यांना उद्युक्त करणे.

विभाग/ Module	Topic	Teaching Hours	Credit
विभाग 1 Module I	सर्जनशील लेखन प्रक्रिया • सर्जनशीलता म्हणजे काय? • भाषिक सर्जनशीलता • सर्जनशील अभिव्यक्ती	१५	१
विभाग 2 Module II	ललित गद्य - कथा • ललित गद्य म्हणजे काय? • कथेची निर्मितीप्रक्रिया • कथेचे स्वरूप आणि विशेष	१५	१
विभाग 3 Module III	कविता • कविता म्हणजे काय? • कवितेची निर्मितीप्रक्रिया • कवितेची स्वरूप आणि वैशिष्ट्ये	१५	१
विभाग 4 Module IV	सर्जनशील लेखन (प्रात्यक्षिक) • कथा • कविता	१५	१

Pattern of Question Paper

प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप

Total Marks ३५

		गुण
Q.1	अ) योग्य पर्याय निवडा	०५
Q.2	विभाग १ वरील दीर्घोत्तरी प्रश्न (दोन पैकी एक)	०८
Q.3	विभाग २ वरील दीर्घोत्तरी प्रश्न (दोन पैकी एक)	०८
Q.4	विभाग ३ वरील दीर्घोत्तरी प्रश्न (दोन पैकी एक)	०८
Q.5	विभाग ४ वरील लघुत्तरी प्रश्न (दोन पैकी एक)	०६

(१ ते ३ विभागावर वस्तुनिष्ठ प्रश्न विचारले जातील)

*** अंतर्गत मूल्यमापनाचे स्वरूप**

गुण - १५

1) गृहपाठ (Home Assignment)	०८
2) तोंडी परीक्षा (Oral)	०७

संदर्भग्रंथ सूची

१. साहित्याची निर्मितीप्रक्रिया - आनंद यादव
२. साहित्य : निर्मिती व समीक्षा - दि. के. बेडेकर
३. सृजनात्मक लेखन - आनंद पाटील
४. मराठी भाषा : उपयोजन आणि सर्जन - शिवाजी विद्यापीठ प्रकाशन
५. मराठी भाषिक कौशल्ये - शिवाजी विद्यापीठ प्रकाशन

Vivekanand College, Kolhapur (Empowered Autonomous)

Choice Based Credit System Syllabus – Marathi

July, 2023 Onwards

Class : B. A. III

Discipline Specific Elective (DSE) : MARATHI

विद्याशाखीय विशेष निवड (DSE) सत्र - पाचवे

मराठी अभ्यासपत्रिका क्र. ११ वाङ्मय प्रवाहाचे अध्ययन (ग्रामीण साहित्य)

साहित्यकृती – चैत (कादंबरी) – द. तु. पाटील

CO १. मराठीतील विविध साहित्य प्रवाहाचा परिचय करून देणे.

CO २. कादंबरी या वाङ्मय प्रकाराची ओळख करून देणे.

CO ३. ग्रामीण साहित्यातील प्रवाह, प्रेरणा, बदलते स्वरूप, वैशिष्ट्ये व विकास समजावून देणे.

CO ४. अभ्यासासाठी नेमलेल्या साहित्यकृतीद्वारे संबंधित साहित्य प्रकाराचे आकलन करून देणे.

विभाग/ Module	प्रकरण/Topic	Teaching Hours	श्रेयांक/ Credit
विभाग 1 Module I	१. ग्रामीण साहित्य संकल्पना २. ग्रामीण साहित्याची बदलते स्वरूप आणि वैशिष्ट्ये ३. ग्रामीण साहित्याचा विकास व वाटचाल	१५	१
विभाग 2 Module II	१. साहित्यिक द. तु. पाटील : जीवन परिचय व वाङ्मयीन कार्य २. चैत : आशयसूत्रे ३. चैत : घटनाप्रसंग व व्यक्तिचित्रणे	१५	१
विभाग 3 Module III	१. चैत : भाषाशैली, निवेदनपद्धती ३. चैत : वातावरण निर्मिती ४. चैत : विशेष आणि वाङ्मयीन मूल्यमापन	१५	१
विभाग 4 Module IV	१. मुलाखत : तंत्र आणि स्वरूप २. मुलाखत (प्रात्यक्षिक)	१५	१

Pattern of Question Paper

प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप

Total Marks ३५

		गुण
Q.1	अ) योग्य पर्याय निवडा	०५
Q.2	विभाग १ वरील दीर्घोत्तरी प्रश्न (दोन पैकी एक)	०८
Q.3	विभाग २ वरील दीर्घोत्तरी प्रश्न (दोन पैकी एक)	०८
Q.4	विभाग ३ वरील दीर्घोत्तरी प्रश्न (दोन पैकी एक)	०८
Q.5	विभाग ४ वरील लघुत्तरी प्रश्न (दोन पैकी एक)	०६

(१ ते ३ विभागावर वस्तुनिष्ठ प्रश्न विचारले जातील)

*** अंतर्गत मूल्यमापनाचे स्वरूप**

गुण - १५

1) गृहपाठ (Home Assignment)

०८

2) तोंडी परीक्षा (Oral)

०७

संदर्भ ग्रंथसूची :

अ) मूलभूत वाचन

१. चैत - द. तु. पाटील, मौज प्रकाशन गृह, मुंबई
२. ग्रामीण साहित्य : स्वरूप आणि समस्या - आनंद यादव
३. ग्रामीण कथा : स्वरूप आणि विचार - वासुदेव मुलाटे

ब) संदर्भ ग्रंथ

१. ग्रामीण साहित्य : स्वरूप आणि वास्तव - आनंद यादव
२. ग्रामीण साहित्य : स्वरूप आणि संस्कृती - मोहन पाटील
३. मराठी ग्रामीण कादंबरी - डॉ. रवींद्र ठाकूर
४. ग्रामीण बोलीचा शब्दकोश - द. ता. भोसले
५. ग्रामीण साहित्य : एक चिंतन - द. ता. भोसले

क) नियतकालिके

१. दक्षिण महाराष्ट्र साहित्यपत्रिका - एप्रिल/मे/जून, २०२१
२. काव्याग्रह - ऑक्टोबर, २०२०

Vivekanand College, Kolhapur (Empowered Autonomous)

Choice Based Credit System Syllabus - Marathi

July, 2023 onwards Class : B. A. III

Discipline Specific Elective (DSE) : MARATHI

विद्याशाखीय विशेष निवड (DSE) सत्र - सहावे

मराठी अभ्यासपत्रिका क्र. १२ काव्यशास्त्र

- CO 1- पौरात्य, आधुनिक व पाश्चात्य काव्यशास्त्राची ओळख करून देणे.
CO 2 - काव्याची शब्दशक्ती, रसविचार आणि काव्यानंद समजावून देणे.
CO 3 - साहित्याची निर्मितीप्रक्रिया आणि स्वरूप यांची ओळख करून देणे.
CO 4 - भाषेतील वृत्तांची ओळख करून देणे.

विभाग/ Module	Topic	Teaching Hours	Credit
विभाग 1 Module I	शब्दशक्ती १. अभिधा २. लक्षणा ३. व्यंजना	१५	१
विभाग 2 Module II	रसविचार १. भावविचार २. भरताचे रससुत्र ३. रसकसोट्या	१५	१
विभाग 3 Module III	काव्यानंद मीमांसा १. कवीचा आनंद २. रसिकाचा आनंद ३. करुण रसानंद	१५	१
विभाग 4 Module IV	वृत्त १. भुजंगप्रयात २. वसंततिलका ३. आर्या ४. दिंडी ५. अनुष्टुभ	१५	१

Pattern of Question Paper

प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप

Total Marks ३५

		गुण
Q.1	अ) योग्य पर्याय निवडा	०५
Q.2	विभाग १ वरील दीर्घोत्तरी प्रश्न (दोन पैकी एक)	०८
Q.3	विभाग २ वरील दीर्घोत्तरी प्रश्न (दोन पैकी एक)	०८
Q.4	विभाग ३ वरील दीर्घोत्तरी प्रश्न (दोन पैकी एक)	०८
Q.5	विभाग ४ वरील लघुत्तरी प्रश्न (दोन पैकी एक)	०६

(१ ते ३ विभागावर वस्तुनिष्ठ प्रश्न विचारले जातील)

* अंतर्गत मूल्यमापनाचे स्वरूप

गुण - १५

१. प्रकल्प लेखन (Project)

१५

संदर्भ ग्रंथसूची

१. अभिनव काव्यप्रकाश - रा. श्री. जोग
२. काव्यशास्त्रप्रदीप - स. रा. गाडगीळ
३. भारतीय साहित्यशास्त्र - ग. त्र्यं. देशपांडे
४. सुलभ काव्यशास्त्र - पं. महादेवशास्त्री जोशी
५. काव्यशास्त्र परिचय - शिवशंकर उपासे
६. सुगम मराठी व्याकरण - मो. रा. वाळिंबे
७. जास्वंद - माधव आचवल

Vivekanand College, Kolhapur (Empowered Autonomous)

Choice Based Credit System Syllabus – Marathi

July, 2023 Onwards

Class : B. A. III

Discipline Specific Elective (DSE) : MARATHI

विद्याशाखीय विशेष निवड (DSE) सत्र - सहावे

मराठी अभ्यासपत्रिका क्र. १३ मराठी भाषा आणि व्याकरण

- CO १. मराठीतील ध्वनिविचार समजावून देणे.
CO २. मराठीतील अर्थविचार समजावून देणे.
CO ३. मराठी भाषा व तिच्या संलग्न बोलीविषयी परिचय करून देणे .
CO ४. मराठी भाषेचे व्याकरण व प्रयोगविचार समजावून देणे.

विभाग/ Module	प्रकरण/Topic	Teaching Hours	श्रेयांक/ Credit
विभाग 1 Module I	ध्वनीपरिवर्तन - ध्वनिविचार - ध्वनी परिवर्तनाची कारणे - ध्वनी परिवर्तनाचे प्रकार	१५	१
विभाग 2 Module II	अर्थपरिवर्तन - अर्थविचार - शब्दाचा अर्थ, निर्देश, प्रतिमा, संकल्पना - अर्थाच्या विविध छटा - अर्थपरिवर्तनाची कारणे - अर्थपरिवर्तनाचे प्रकार	१५	१
विभाग 3 Module III	मराठीतील बोलीभाषांचा अभ्यास - प्रमाणभाषा व बोली - वऱ्हाडी बोली आणि खानदेशी बोली - कोकणी, डांगी आणि हळबी बोली	१५	१
विभाग 4 Module IV	भाषेचे व्याकरण - प्रयोग विचार - कर्तरी प्रयोग, कर्मणी प्रयोग, - भावे प्रयोग, संकीर्ण प्रयोग	१५	१

Pattern of Question Paper

प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप

Total Marks ३५

		गुण
Q.1	अ) योग्य पर्याय निवडा	०५
Q.2	विभाग १ वरील दीर्घोत्तरी प्रश्न (दोन पैकी एक)	०८
Q.3	विभाग २ वरील दीर्घोत्तरी प्रश्न (दोन पैकी एक)	०८
Q.4	विभाग ३ वरील दीर्घोत्तरी प्रश्न (दोन पैकी एक)	०८
Q.5	विभाग ४ वरील लघुत्तरी प्रश्न (दोन पैकी एक)	०६

(१ ते ३ विभागावर वस्तुनिष्ठ प्रश्न विचारले जातील)

* अंतर्गत मूल्यमापनाचे स्वरूप

गुण - १५

१. प्रकल्प लेखन (Project)

१५

संदर्भ ग्रंथसूची :

अ) मूलभूत वाचन

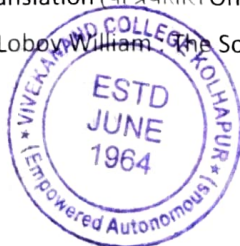
१. आधुनिक भाषाविज्ञान - डॉ. कल्याण काळे, डॉ. अंजली सोमण
२. आधुनिक भाषाविज्ञान आणि मराठी भाषा - डॉ. दादा गोरे
३. मराठीचे वर्णनात्मक भाषाविज्ञान - डॉ. महेंद्र सुदाम कदम
४. मराठी भाषा उदगम आणि विकास - कृ. पा. कुलकर्णी.
५. भाषाविज्ञान आणि मराठी भाषा - अनिल गवळी, हिरण्यकेशी पब्लिकेशन, कोल्हापूर
६. भाषाविज्ञान परिचय-(संपा.) डॉ. सुलक्षणा कुलकर्णी, डॉ. वसंत कुबेर
७. आधुनिक भाषाविज्ञान : सिद्धांत आणि उपयोजन - मिलिंद मालशे
८. सुगम मराठी व्याकरण - मो. रा. वाळिंबे
९. मराठी व्याकरण परिचय - राजशेखर हिरेमठ

ब) पूरक वाचन

१. मराठीचा भाषिक अभ्यास - मु. श्री. कानडे
२. भाषाविज्ञान वर्णनात्मक व ऐतिहासिक -(संपा) मालसे, इनामदार, सोमण
३. भाषा इतिहास आणि भूगोल - ना. गो. कालेलकर
४. मराठी भाषा वाढ आणि बिघाड - श्री. के. क्षीरसागर
५. शुद्धलेखन विवेक - द. न. गोखले

क) संदर्भ ग्रंथ

१. मराठी लेखन कोश - यास्मीन शेख
२. ध्वनीविचार- ना. गो. कालेलकर
३. A course in Morden linguistics, oxford Newyark 1958
४. Brower Reuben (ED).On Translation (या ग्रंथातील On linguistic Apects of Translation हा Roman Jakobsn चा लेख) Lobo William. The Social Motivation of a sonrd change

Vivekanand College, Kolhapur (Empowered Autonomous)

Choice Based Credit System Syllabus – Marathi

July, 2023 Onwards

Class : B. A. III

Discipline Specific Elective (DSE) : MARATHI

विद्याशाखीय विशेष निवड (DSE) सत्र - सहावे

मराठी अभ्यासपत्रिका क्र. १४

मराठी वाङ्मयाचा इतिहास (समर्थ संप्रदाय ते बखर वाङ्मय)

- CO 1 - मध्ययुगीन कालखंडातील वाङ्मयीन परंपरा, रचनाप्रकार व ग्रंथकारांची माहिती करून देणे .
CO 2 - मध्ययुगीन कालखंडातील वाङ्मयनिर्मितीच्या प्रेरणांचा व सांस्कृतिक पार्श्वभूमीचा उलगडा करणे.
CO 3 - मध्ययुगीन कालखंडातील प्रमुख साहित्य प्रवाह व ग्रंथनिर्मिती याचा अनुबंध स्पष्ट करणे.
CO 4 - महाराष्ट्रातील लोककलांचा परिचय करून देणे.

विभाग/ Module	प्रकरण/Topic	Teaching Hours	श्रेयांक/ Credit
विभाग 1 Module I	१. समर्थ संप्रदाय आणि रामदास २. पंडिती काव्य : स्वरूप, वैशिष्ट्ये ३. मुक्तेश्वर, वामन पंडित, रघुनाथ पंडित, श्रीधर, निरंजन माधव, मोरोपंत	१५	१
विभाग 2 Module II	१. शाहिरी काव्य : स्वरूप, वैशिष्ट्ये २. शाहीर अनंत फंदी, परशराम, राम जोशी, ३ प्रभाकर, सगन भाऊ, होनाजी बाळा	१५	१
विभाग 3 Module III	१. बखर वाङ्मय स्वरूप, वर्गीकरण, वैशिष्ट्ये २. शिवपूर्वकालीन व शिवकालीन बखरी ३. पेशवेकालीन बखरी	१५	१
विभाग 4 Module IV	१. महाराष्ट्राची लोककला : गोंधळ २. रचना प्रकार - १. पोवाडा	१५	१

Pattern of Question Paper

प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप

Total Marks ३५

		गुण
Q.1	अ) योग्य पर्याय निवडा	०५
Q.2	विभाग १ वरील दीर्घोत्तरी प्रश्न (दोन पैकी एक)	०८
Q.3	विभाग २ वरील दीर्घोत्तरी प्रश्न (दोन पैकी एक)	०८
Q.4	विभाग ३ वरील दीर्घोत्तरी प्रश्न (दोन पैकी एक)	०८
Q.5	विभाग ४ वरील लघुत्तरी प्रश्न (दोन पैकी एक)	०६

(१ ते ३ विभागावर वस्तुनिष्ठ प्रश्न विचारले जातील)

* अंतर्गत मूल्यमापनाचे स्वरूप

गुण – १५

१. प्रकल्प लेखन (Project)

१५

संदर्भ ग्रंथसूची :

अ) मूलभूत वाचन

१. मराठी वाङ्मयाचा इतिहास खंड – १ ते ३ महाराष्ट्र साहित्य परिषद, पुणे
२. प्राचीन मराठी वाङ्मयाचा इतिहास – खंड १ ते ४ – डॉ. अ. ना. देशपांडे
३. प्राचीन मराठी वाङ्मयाचा इतिहास - ल. रा. नसिराबादकर
४. प्राचीन मराठी वाङ्मयाचे स्वरूप – ह. श्री. शेणोलीकर
५. प्राचीन मराठी वाङ्मयाचा इतिहास – खंड १ व २ – ल. रा. पांगारकर
६. संत पंत आणि तंत – श्री. म. माटे

ब) पूरक वाचन

१. पाचभक्ती संप्रदाय – र. रा. गोसावी
२. संत वाङ्मयाची सामाजिक फलश्रुती - गं. बा. सरदार
३. महाराष्ट्रीय संतमंडळाचे ऐतिहासिक कार्य – बा. र. सुंखठणकर
४. मराठी बखर – र. वि. हेरवाडकर
५. मराठी शाहिरी पोवाडा – डॉ. विश्वनाथ शिंदे
६. पैजण – संपा. म. ना. अदवंत
७. मराठी काव्यातील शिवदैवत दर्शन – डॉ. शिवशंकर उपासे

संदर्भ ग्रंथ

१. वारकरी संप्रदाय : उदय व विकास भा. प. भहिरट
२. संत साहित्य संदर्भ कोश – मु. श्री. कानडे
३. मराठी साहित्याचे आदिबंध – उषा देशमुख

Vivekanand College, Kolhapur (Empowered Autonomous)
Choice Based Credit System Syllabus - Marathi
July, 2023 onwards

Class : B. A. III

Discipline Specific Elective (DSE) : MARATHI

विद्याशाखीय विशेष निवड (DSE) सत्र - सहावे
मराठी अभ्यासपत्रिका क्र. १५
मराठी भाषा : सर्जन आणि उपयोजन

- CO १. विविध क्षेत्रातील भाषिक कौशल्ये आणि क्षमता विकसित करणे.
CO २. लेखन, वाचन आणि भाषण या कौशल्यांचा विकास करणे.
CO ३. जनसंपर्क कौशल्यांची आवश्यकता व तंत्रे समजावून देणे.
CO ४. उपयोजित व सर्जनशील लेखनास विद्यार्थ्यांना उद्युक्त करणे.

विभाग/ Module	Topic	Teaching Hours	Credit
विभाग 1 Module I	नाटक • नाटक म्हणजे काय? • नाटक : संवाद लेखन • नाटक : प्रयोगमूल्य	१५	१
विभाग 2 Module II	प्रसारमाध्यमांसाठी लेखन • वृत्तपत्र • आकाशवाणी • दूरदर्शन	१५	१
विभाग 3 Module III	समाजमाध्यमावरील लेखन • ब्लॉग (गद्य लेखन) • वेब • ब्लॉग : दृक-श्राव्य सादरीकरण (विडिओ क्लिप्स)	१५	१
विभाग 4 Module IV	सर्जनशील लेखन • नाट्यछटा • ब्लॉग लेखन	१५	१५

Pattern of Question Paper

प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप

Total Marks ३५

		गुण
Q.1	अ) योग्य पर्याय निवडा	०५
Q.2	विभाग १ वरील दीर्घोत्तरी प्रश्न (दोन पैकी एक)	०८
Q.3	विभाग २ वरील दीर्घोत्तरी प्रश्न (दोन पैकी एक)	०८
Q.4	विभाग ३ वरील दीर्घोत्तरी प्रश्न (दोन पैकी एक)	०८
Q.5	विभाग ४ वरील लघुत्तरी प्रश्न (दोन पैकी एक)	०६

(१ ते ३ विभागावर वस्तुनिष्ठ प्रश्न विचारले जातील)

*** अंतर्गत मूल्यमापनाचे स्वरूप**

गुण - १५

१. प्रकल्प लेखन (Project)

१५

संदर्भग्रंथ सूची

१. सृजनात्मक लेखन - आनंद पाटील
२. रूपनिरूपण - शिरीष गोपाळ देशपांडे
३. वाङ्मय : अध्ययन आणि प्रकार - संपा. मिलिंद मालशे
४. मराठी भाषा : उपयोजन आणि सर्जन - संपा. अनिल गवळी
५. भाषिक सर्जनशीलता - स्वरूप आणि प्रकार - यशवंतराव चव्हाण मुक्त विद्यापीठ, नाशिक प्रकाशन.
६. साहित्याची निर्मितीप्रक्रिया - आनंद यादव

Vivekanand College, Kolhapur (Empowered Autonomous)
Choice Based Credit System Syllabus – Marathi

July, 2023 Onwards

Class : B. A. III

Discipline Specific Elective (DSE) : MARATHI

विद्याशाखीय विशेष निवड (DSE) सत्र - सहावे

मराठी अभ्यासपत्रिका क्र. १६ वाङ्मय प्रवाहाचे अध्ययन (स्त्रीवादी साहित्य)

साहित्यकृती – आवर्तन – सानिया

CO १. मराठीतील विविध साहित्य प्रवाहाचा परिचय करून देणे.

CO २. स्त्रीवादी साहित्याची ओळख, प्रवाह, प्रेरणा समजावून देणे.

CO ३. स्त्रीवादी साहित्याची स्वरूप, वैशिष्ट्ये व विकास समजावून देणे.

CO ४. अभ्यासासाठी नेमलेल्या साहित्यकृतीद्वारे संबंधित साहित्य प्रकाराचे आकलन करून देणे.

विभाग/ Module	Topic	Teaching Hours	श्रेयांक/ Credit
विभाग १ Module I	१. स्त्रीवादी साहित्य स्वरूप, संकल्पना व प्रेरणा २. स्त्रीवादी साहित्याची वैशिष्ट्ये व वेगळेपण ३. मराठी स्त्रीवादी साहित्याचा विकास व वाटचाल	१५	१
विभाग २ Module II	१. साहित्यिक सानिया जीवनपरिचय व वाङ्मयीन कार्य २. आवर्तन : आशयसूत्रे ३. आवर्तन : घटनाप्रसंग, व्यक्तिचित्रे	१५	१
विभाग ३ Module III	१. आवर्तन : भाषाशैली, २. आवर्तन : निवेदनपद्धती ३. आवर्तन : वाङ्मयीन मूल्यमापन	१५	१
विभाग ४ Module IV	१. ललित लेखन : तंत्र आणि स्वरूप २. ललित लेखन (प्रात्यक्षिक)- व्यक्तिचित्र/घटनाप्रसंग	१५	१

Pattern of Question Paper

प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप

Total Marks ३५

		गुण
Q.1	अ) योग्य पर्याय निवडा	०५
Q.2	विभाग १ वरील दीर्घोत्तरी प्रश्न (दोन पैकी एक)	०८
Q.3	विभाग २ वरील दीर्घोत्तरी प्रश्न (दोन पैकी एक)	०८
Q.4	विभाग ३ वरील दीर्घोत्तरी प्रश्न (दोन पैकी एक)	०८
Q.5	विभाग ४ वरील लघुत्तरी प्रश्न (दोन पैकी एक)	०६

(१ ते ३ विभागावर वस्तुनिष्ठ प्रश्न विचारले जातील)

*** अंतर्गत मूल्यमापनाचे स्वरूप**

गुण - १५

१. प्रकल्प लेखन (Project)

१५

संदर्भ ग्रंथसूची :

अ) मूलभूत वाचन

१. सुमती लांडे (संपा.) - 'स्त्रीवाद', शब्दालय प्रकाशन, श्रीरामपूर
२. वंदना भागवत - 'स्त्रीवाद : साहित्य आणि समीक्षा', डायमंड प्रकाशन.
३. वंदना भागवत - 'स्त्रीवाद आणि समाज परिवर्तन', अथर्व प्रकाशन, जळगाव
४. डॉ. रचना माने - 'स्त्रीवाद : संकल्पना व स्वरूप', अक्षरदालन प्रकाशन, कोल्हापूर
५. अश्विनी धोंगडे - 'स्त्रीवादी समीक्षा : स्वरूप आणि उपयोजन', दिलीपराज प्रकाशन, पुणे
६. डॉ. शोभा नाईक - 'भारतीय संदर्भात स्त्रीवाद', लोक वाङ्मयगृह प्रकाशन
७. रेखा इनामदार-साने, वंदना बोकील-कुलकर्णी (संपा.) - 'सानिया यांच्या निवडक कथा', राजहंस प्रकाशन.
८. स्त्रीवादी समीक्षा : संकल्पना व उपयोजन - संपा. मंगला वरखेडे (का. स. वाणी म. प्र. अ. संस्था, धुळे)
९. स्त्रीवादी विचार व समीक्षेचा मागोवा - डॉ. शोभा पाटील, स्नेहवर्धन प्रकाशन, पुणे

प्रा. डॉ. एकनाथ आळवेकर

CHAIRMAN
BoS MARATHI
VIVEKANAND COLLEGE, KOLHAPUR
(EMPOWERED AUTONOMOUS)